

Θέμα 2ο: Σάββατο 15 / Κυριακή 16 Οκτωβρίου 2022

Ο ΑΓΙΟΣ ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ – ΔΙΗΓΗΣΗ

Βρισκόμαστε στη Ρώμη, γύρω στο 302 μ.Χ. Οι ειδωλολάτρες αυτοκράτορες συνεχίζουν σκληρό κι ανελήτο το διωγμό κατά της Έκκλησίας σε ανατολή και δύση. Ωστόσο ακόμα και μέσα στον βόρβορο του ειδωλολατρικού κόσμου ξεφυτρώνουν όλο και περισσότερα μυρίπινα άνθη, πιστοί χριστιανοί που ευωδιάζουν το άρωμα της πίστης και της αρετής!

Στο σχολείο ο Παγκράτιος φαίνεται ότι είναι ο μόνος χριστιανός αναμεσα στους ειδωλολάτρες συμμαθητές του. Είναι όμως στ' αλήθεια ο μόνος;

.....

–Παγκράτιε, διάβασέ μας τι έγγραψες, είπε ο καθηγητής Κασσιανός όταν τελείωσαν όλοι κι έφθασε η σειρά του νεαρού χριστιανού για να διαβάσει την έκθεσή του. Το θέμα ήταν: «“Ο αληθινός φιλόσοφος πρέπει να είναι πάντοτε έτοιμος να πεθάνει για την αλήθεια”. Πώς καταλαβαίνετε τη φράση αυτή; Αναπτύξτε τη σκέψη σας».

Ο Παγκράτιος άρχισε να αναπτύσσει με παραστατικό τρόπο τό θέμα που τόσο πολύ τον είχε ενθουσιάσει:

–«...Πραγματικά δεν υπάρχει τίποτε πιο μεγαλειώδες από το να θυσιαστεί κάποιος για χάρη της αλήθειας. Αυτός είναι ο υψηλότερος πόθος, το ανώτερο ιδανικό που θά μπορούσε κανείς να επιθυμήσει. Γι' αυτό και συμφωνώ απόλυτα με τον σοφό αυτό λόγο: «ο αληθινός χριστιανός πρέπει να είναι πάντοτε έτοιμος να πεθάνει για την πίστη...».

Αυτές οι τελευταίες λέξεις ξέφυγαν από τον ενθουσιώδη χριστιανό νέο χωρίς να το καταλάβει. Αντί για «φιλόσοφος» είχε πει τη λέξη «χριστιανός», και αντί για «αλήθεια» τη λέξη «πίστη». Είπε αυτό που πίστευε και αισθανόταν. Οι περισσότεροι μαθητές, με το τέλος της ωραίας απαγγελίας, ξέσπασαν σε χειροκροτήματα. Ο συνετός καθηγητής όμως, κατέβηκε από την έδρα και αφού πλησίασε τον Παγκράτιο του ψιθύρισε: «Πρόσεχε, παιδί μου, μας ακούν κακά και πονηρά αυτιά. Μην προδίδεις ότι είσαι χριστιανός».

Ο καθηγητής είχε δίκιο. Όλη την ώρα που ο Παγκράτιος διάβαζε την έκθεσή του, κάποιος μαθητής τον κοιτούσε επίμονα και δάγκωνε απειλητικά τα χείλη του. Ήταν ο Κορβίνος, ο πιο

δυνατός μέσα στην τάξη, ένας από τους πιο παλιούς μαθητές χωρίς όμως ιδιαίτερη ευφυΐα και απόδοση στα μαθήματα.

Στο τέλος του μαθήματος ο Κορβίνος περίμενε τον Παγκράτιο έξω από τό σχολείο. Γύρω του είχε συγκεντρώσει αρκετους από τους συμμαθητές του.

–Εμπρός, Παγκράτιε. Αν τολμάς, δείξε εδώ την υπεροχή σου απέναντί μου. Νομίζεις ότι κάτι είσαι επειδή διαβάζεις δήθεν ωραίες εκθέσεις; Ή μήπως νομίζεις δεν άκουσα τις ύποπτες λέξεις που είπες μπροστά στον δάσκαλο; Ξέρεις ότι είμαι παιδί του δημάρχου της Ρώμης και για τις λέξεις αυτές μπορώ να σε οδηγήσω στο δικαστήριο. Προς το παρόν όμως μου αρκεί να σε ταπεινώσω εδώ, μπροστά σε όλους τους συμμαθητές μας. Εμπρός, λοιπόν, έλα να παλέψουμε μαζί και να δείξουμε ποιος από τους δύο αξίζει!

Ο Παγκράτιος παρά τις εκρηκτικές απειλές διατήρησε την ψυχραιμία του.

-Κορβίνε, δέν πιστεύω ότι είμαι ανώτερος από σένα ή από όποιον άλλον, ούτε θέλω να δείξω κάτι τέτοιο. Δεν έχω τίποτα μαζί σου και γι' αυτό δεν βρίσκω τον λόγο να παλέψουμε. Άλλωστε, τέτοιου είδους διαμάχες δεν καταλήγουν σε καλό... Και τώρα, φίλοι μου, συνέχισε απευθυνόμενος σε όλους τους μαθητές που είχαν μαζευτεί γύρω τους, θα μου επιτρέψετε να φύγω. Σας χαιρετώ με τα ίδια αισθήματα που έχω πάντοτε προς όλους, με αγάπη και ειρήνη.

–Τι είπες; Δεν έχεις να πας πουθενά! αντέδρασε εξοργισμένος ο Κορβίνος κι άρχισε να τον βρίζει με τα χυδαιότερα λόγια. Είσαι άθεος και ασεβής, ένας άθλιος υποκριτής... Και με μιά αστραπιαία κίνηση έδωσε ένα χτύπημα στο πρόσωπο τού Παγκράτιου τόσο δυνατό, που λίγο έλειψε να τον ρίξει κάτω.

Ο Παγκράτιος αισθανόταν το αίμα του να βράζει. Θα ήθελε να αρπάξει τον αντίπαλό του και να τον πατήσει κάτω με όλη του τη δύναμη. Καθώς μάλιστα άκουγε τους συμμαθητές του να φωνάζουν υπέρ του Κορβίνου, φούντωνε μέσα του η επιθυμία για εκδίκηση. Εκείνη την ώρα όμως μια μεγαλειώδης εικόνα ήρθε στη σκέψη του και τον συγκράτησε από το ξέσπασμα της δίκαιης οργής του. Θυμήθηκε τον Κύριο Ιησού όταν βρισκόταν στην αυλή του Καϊάφα, περικυκλωμένος από τους υπηρέτες του αρχιερέα. Τον ειρωνεύονταν, Τον έφτυναν, Τον κτυπούσαν, κι Εκείνος υπέμενε όλους τους εξευτελισμούς αδιαμαρτύρητα, με πραότητα, υπομονή και μακροθυμία.

–Μπορώ να κάνω κάτι διαφορετικό από αυτό που έκανε ο Κύριός μου;... αναλογίστηκε ο Παγκράτιος και με μια αποφασιστική κίνηση έδωσε τό χέρι του στον Κορβίνο λέγοντας: «Δεν σου κρατώ κακία για τίποτα. Σε συγχωρώ μέ όλη μου την ψυχή και την καρδιά κι εύχομαι κι ο Θεός να σε συγχωρήσει, να σε ευλογήσει και να σου χαρίσει κάθε καλό».

Στο μεταξύ, κατέφθασε στον τόπο της συμπλοκής ο δάσκαλος Κασσιανός και διέλυσε όλο το συγκεντρωμένο πλήθος των μαθητών. Είχε προλάβει να δει από μακριά όλο το σκηνικό και ζητούσε τον Κορβίνο για να του επιβάλει την αναλογη ποινή. Τον πλησίασε όμως ιδιαιτέρως ο Παγκράτιος και δείχνοντας για άλλη μιά φορά την ψυχική του ανωτερότητα είπε:

–Δάσκαλε, σε παρακαλώ στο όνομα του Χριστού που σήμερα κατάλαβα ότι κι εσύ πιστεύεις. Δεν θα ήθελα να τιμωρήσεις τον Κορβίνο. Ο Θεός να τον ελεήσει.

Ο Κασσιανός δάκρυσε. Στ' αλήθεια, θαύμασε τον νεαρό μαθητή του. Στο πρόσωπό του αντίκρυζε έναν πιστο μαθητή του Κυρίου Ιησού· έναν χριστιανό νέο που ήταν αποφασισμένος να μείνει σταθερός στην πίστη του, ό,τι κι αν αυτό του κοστίζει!

Ο Παγκράτιος ήταν αυτός που μαζί με άλλον ένα γενναίο χριστιανό πήγαν μέσα στη νύχτα στην κεντρική αγορά της Ρώμης και κάτω από τα μάτια των πάνοπλων φρουρών έσκισαν την τοιχοκολλημένη διαταγή του νέου διωγμού του Μαξιμιανού. Η ενέργειά τους αυτή ντρόπιασε τους σκληρούς διώκτες, ενώ έδωσε θάρρος σε πολλούς χριστιανούς που θαύμασαν την τόλμη των δύο νέων. Ύστερα από αυτό οι σκληροί διώκτες κατεδίωξαν με μανία και τελικά συνέλαβαν τον Παγκράτιο, ο οποίος με την ευχή της μητέρας του Λουκίνης οδηγήθηκε στα θηρία, όπου και έλαβε τη δόξα του μαρτυρίου, ακολουθώντας το παράδειγμα του αγίου μάρτυρα πατέρα του. Ένας 14χρονος μαθητής, γενναίος ομολογητής, ένδοξος μάρτυρας. Σταθερός και πιστός μέχρι τέλους! Η μνήμη του τιμάται στις 12 Μαΐου.

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

1. Τα όσα ακούσαμε, παιδιά, ήταν μερικά μόνο στιγμιότυπα από τη ζωή του αγίου Παγκρατίου.

Πείτε μου όμως, τι σας έκανε περισσότερο εντύπωση από τη ζωή του νεαρού μάρτυρα; (...)

- η έκθεση που έγραψε, όπου ομολόγησε αυτό που πίστευε
- η ψύχραιμη αντιμετώπιση της επίθεσης που δέχθηκε από τον Κορβίνο
- η πραότητα και η ανεξικακία του
- η τολμηρή ενέργειά του να σχίσει την τοιχοκολλημένη διαταγή του αυτοκράτορα
- η σταθερότητά του μέχρι τέλους που οδηγήθηκε στο μαρτύριο.

2. Τα παραδείγματα των αγίων μαρτύρων πολύ μας διδάσκουν και μας ενισχύουν. Τι έχει να μας διδάξει το παράδειγμα του αγίου Παγκρατίου για τη δική μας στάση μέσα στο σχολείο; (...)

α. Σθεναρή αντισταση κατά της αμαρτίας

Να παραμένουμε σταθεροί στην πίστη και τις αρχές μας, να μην επηρεαζόμαστε από το κοσμικό πνεύμα. Ο απόστολος Παύλος μας συμβουλεύει: «μὴ συσχηματίζεσθαι τῷ αἰῶνι τούτῳ» (Ρωμ. ιβ' 2), δηλαδή να μην παρασύρεστε από τον κόσμο και ακολουθείτε τον αμαρτωλό τρόπο ζωής. Ο χριστιανός δεν συμμετέχει σε παρέες όπου κυριαρχούν τα βρώμικα λόγια και τα ανήθικα αστεία. Δεν μπλέκεται σε συμμορίες και συμπλοκές. Δεν δέχεται προσκλήσεις σε αμαρτωλές διασκεδάσεις και ύποπτους χώρους. Διαχωρίζει τη θέση του. Έχει προσωπικότητα και προβάλλει σθεναρή αντιστάση στην αμαρτία. Και είναι βέβαιο ότι η δική του σταθερότητα θα εμπνεύσει και άλλους γύρω του να τον ακολουθήσουν.

β. Δυναμική μαρτυρία Χριστού

Να καταβάλλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια για να γνωρίσουν και άλλοι συμμαθητές μας τον Κύριο Ιησού Χριστό. Όταν οι πιστοί μαθητές θα αυξάνονται, και η όλη ατμόσφαιρα θα καθαρίζεται. Κι εμείς όταν έχουμε τέτοιους φίλους με πίστη στον Χριστό, θα μπορούμε ενωμένοι μαζί τους πιο ευκολα να αντισταθούμε στο ρεύμα του κακού.

Επιπλέον να είμαστε έτοιμοι να ομολογούμε την πίστη μας μέσα στην τάξη όταν ένας καθηγητής ή συμμαθητής μας υποστηρίζει κάτι αντίθετο από τη διδασκαλία της Εκκλησίας μας. Να γνωρίζουμε όλο και βαθύτερα την πίστη μας και με θάρρος να την διακηρύττουμε και στους άλλους.

γ. Υπομονή στις αδικίες, ειρωνείες

Να μη φοβόμαστε τις ειρωνείες και τις απειλές και να δείχνουμε ανωτερότητα ήθους. Ο Παγκράτιος παρά το γεγονός ότι δέχτηκε φανερές προκλήσεις, δεν υπέκυψε στον πειρασμό της εκδίκησης. Νίκησε με την πραότητα και την ανεξικακία του. Ας μιμηθούμε κι εμείς το παράδειγμα του Κυρίου Ιησού, «ὃς λοιδορούμενος οὐκ ἀντελοιδόρει, πάσχων οὐκ ἠπεῖλει» (Α' Πέτρ. β' 23), δηλαδή ενώ τον εξύβριζαν δεν τους ανταπέδιδε τις ύβρεις, ενώ υπέφερε άδικα, δεν απειλούσε να εκδικηθεί αυτούς που τον αδικούσαν.

Είναι αλήθεια ότι στο σχολείο αντιμετωπίζουμε πολλούς πειρασμούς. Οι αμαρτωλές προκλήσεις, οι αθεϊστικές θεωρίες, οι ειρωνείες γι' αυτούς που ακολουθούν τη χριστιανική ζωή προσβάλλουν καθημερινά τους πιστούς χριστιανούς. Το σχολείο είναι ένα πεδίο μάχης. Ας οργανώσουμε λοιπόν την άμυνα και την επίθεσή μας. Άμυνα στις αμαρτωλές προκλήσεις και επίθεση με δράση, με παράδειγμα φωτεινό και κρυστάλλινο, ώστε να εμπνέει και τους άλλους γύρω μας. Δεν θα παλέψουμε όμως μόνοι μας...:

- Θα είμαστε οπλισμένοι με τη χάρη του Θεού μέσα από τη μυστηριακή ζωή

- θα επικαλούμαστε τις πρεσβείες των Αγίων Μαρτύρων και Ομολογητών
- και θα διατηρούμε ισχυρό σύνδεσμο με άλλα παιδιά που γνωρίζουμε ότι αγωνίζονται στον ίδιο αγώνα.

Στα ίχνη του αγίου Παγκρατίου. Στα ίχνη των αγίων Μαρτύρων!

ΣΥΝΘΗΜΑ: Μέσα στο σχολείο με αγωνιστικότητα και δράση!